

Ese de. doue ori in septemana :

Joi-a si Dominec'a.

Pretulu de prenumeratiune :

pre anu intregu . . . 6 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . 3 fl. v. a.
„ patrariu de anu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate :

pre anu intregu . . . 9 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Corespondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de a dreptulu: Redactiunei „Lumina” in Aradu, cancelari'a episcopésca.

Pentru publicatiunile de trei ori, ce contienu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sime garmond) tacs'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. Era mai sus 5 fl., intielegendu-se intr' aceste same si timbrulu. — Pretulu publicatiuniloru se se anticipe

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Telegramu.

Sibiu, 9. Septemvre 3 óre 50. minute d. m.

Redactiunei Luminei in Aradu.

Astadi la patrariu pe doue óre din 108 voturi a intrunitu **78** voturi **Procopiu Ivacicoviciu**, proclamanduse de Archiepiscopu si Metropolitu alu romaniloru gr. orientali din Transilvani'a si Ungari'a.

Belesiu, protopopu.

Sibiu, 9. Septemvre, 4 óre d. m. Sositu in Aradu la 4 óre 30 m. d. m.

Domnului protodiaconu Coldisiu in Aradu.

Ilustritatea Sa Domnulu Episcopu **Procopiu Ivacicoviciu** se alésa de Metropolitu cu **78** voturi.

Ioanu Tieranu,
protopopu.

Telegramele de facia ni vestescu bucuri'a, cà Prea Santi'a Sa parintele episcopu diecesanu alu nostru **Procopiu Ivacicoviciu** din mil'a lui Dumnedieu si prin votulu congresului nationalu bisericescu astadi fù redicatu la demnitatea de Archiepiscopu alu Ardélului si Metropolitu alu romaniloru ortodocsi din Ungari'a si Ardélu.

Celu mai insemnatu misicamentu in istori'a restauratei metropolii romane este alegerea acést'a, prin care bunului nostru episcopu diecesanu i dede provedinti'a toiagulu lui Siagun'a si succesiunea de a terminá oper'a despartirei ierarchice spre marirea lui Dumnedieu si binele romaniloru ortodocsi.

Deschilinit'a purtare de grige alui Ddieu o vedemu manifestata in votulu primului nostru Congresu electivu, càci a asediatu in scaunulu Metropolitanu tocmai pre acelu fiu alu bisericeii, carele impreuna cu in Domnulu adormitul seu frate nemuritoriu Siagun'a a fostu din tineretie martore tuturor suferintieloru ierarchiei nóstre romane.

Moise a despícatu marea suferintieloru, a lovitu cu toiagulu pétr'a si a datu poporului lege, mórtea inse i-a curmatu viéti'a; si poporulu ca sè póta inaintá la pamentulu fagaduintiei a alesu in persón'a lui Isus Navi de conducatoriu pre acelu barbatu, carele impreuna cu Moise mai multu s'a luptatu pentru mantuirea poporului israiltenu.

E. dreptu, noulu Archiepiscopu si Metropolitu deja nu dispune de poterea trupésca alui Isus Navi, cu care acést'a a invertitu armele; are inse in cea mai mare mesura virtutile atátu de necesari in giurstarile bisericeii nóstre de astadi: tari'a credintiei, bunatatea inimei si enratieni'a maniloru; si aceste sunt de ajunsu, candu unu

Archiere ca Archiepiscopu si Metropolitu are sè guverneze numai cu consiliulu Representantiloru clerului si poporului din intrég'a Metropolia.

Si déca prea bunule Parinte Episcópe! ca nou alesu Archiepiscopu si Metropolitu, dupa cele petrecute in publicitate si spre durerea nóstra a filoru Tei din eparchi'a Aradului, nu vei intimpiná la momentu semnele iubirei si alipirei generali, cu care Te-amu imbracisiatu noi: mangae cu cugetulu, cà nici Siagun'a nu a avutu la inceputu mai buna primire.

Noi inse ca noulu Metropolitu alu nostru Ti promitemu ca si poporulu israeltenu' lui Isus Navi, cumcà: „Tóte càte vei porunci noué, vomu face, si in totu loculu unde ne vei tramite, vomu merge:

Intru tóte in care amu ascultatu de Moise, vomu ascultá si de tine, numai sè fie Domnulu Dumnedieulu nostru cu tine, precum a fostu cu Moise.

Éra omulu, carele nu te va ascultá, si carele nu va audi cuvintele Tale, care le vei porunci lui, sè móra; numai Tu te intaresce si Te inbarbatéza.“ (Isus Navi I. 16—18.)

Sè cultivamu sciintiele — si viéti'a nóstra va fi duravera.

Sciinti'a e factore principalu alu unui poporu, alu unui statu, ea—unica conduce la destinatiune; unde acést'a nu—seu putienu se cultiya, acolo poporulu, statulu e decadiutu.—In evulu vechiu si anume, la greci inca erá usitata cultivirea acestei ideii, ma si prin lege erá introdusu la unii stapanitori, cà acelu poporu care in resbelu erá devinsu si se considerá de lasiu: ca atare se pedepsea cu eschiderea lui dela cultivirea sciintieloru, care se considerá intre cele mai agere si grele pedepse.—

Platone intr'unu discursu filosoficu alu seu dice intr' altele, cà unu statu numai atunci póte fi potinte déca domnitorii lui voru fi filosofi.—Déca si evulu vechiu cu atáta entusiasmu a enunciatu sentinti'a sa in favorulu acestei ideii, atunci ce vomu dice noi carii adi stamtu de acelu timpu in proportiune ca ceriulu cu pamentulu? ce noi, carii condusi de providintia amu trecutu marea rosia ca pe uscatu? Nesmintitu debue sè cautamu in giuru-ne si sè imitamtu pre acele popóre care se falescu cu Shakespearu si Corneilli, Schilleri si Petrarci.—Dérú ce ni lipsesce noua intru acést'a mare calatoria a nóstra? Da! caracterulu diligintiei si a constantiei; viéti'a nóstra natiunala-bisericesca pana acu erá mórtá, càci ea erá conditiunata; inputatiunea inse cade pe spiritulu tempuriloru trecute; si ori-cum vomu cercetá reulu in feliulu seu,—pe deplinu ne vomu convinge, cà acela sta quasi ascunsu sub mantéu'a instructiunii publice de atunci, care avea cerculu seu de activitate pe càtu se potea mai restránsu; pecandu adi ne vedemu in giurulu unei alte instructiuni si dóra cu multu mai teritoriala, si mai corespondietória

destinațiunei popóreloru. — Si ce este de facutu adi? Sè dàmú màna cu màna cele 10 milióne de spirite romane, sè fimu un'a in sinceritate, si sè ne ispitimu ce nu avemú? Nu avemú scoli, si institute mai inalte natiunale, in care sè ni putemu cresce lastarii natiunei in spiritulu ei. — Mai in anii trecuti tóte organele nóstre de publicitate ni vestéu infintiarea unei academii romane, si pare-mise cu loculu in Sabiu; mare si frumósa déru si sublima idea erá acést'a! acuma inse liniscea, tacerea au cuprinsu tóte, acea — mai multu nu jace sub padi'a ochiloru nostrii ca mai in ante. — La inceputu, si anume in vér'a anului 1870 in mai multe locuri se colectau bani la acestu mare edificiu, unde si singuru am subscrisu o sumulitia ne insemnata, déru mai pretinsu-o cineva dela mine pana adi? Sè ne intrunimu fratiloru, din vai, munti si carpati anume in cugete si spirite; sè fimu confidenti, inse nu paruti; sè ni infintiamu institute natiunale; sè ni infintiamu dicu, cà acolo jace margaritariulu sciintieloru si atunci viéti'a nóstra va fi duravera. —

Demetriu Pop'a
parocu si ases. consist.

Jadani, 24. Aug. 1873.

Invetiamentulu in scól'a poporala.

Prim'a invetiatura in scól'a poporala, este metodulu intuitivu (intueor a privi). Invetiamentulu si cu deosebire celu elementaru, deaca-e ca sè produca idei si cunoscintie chiare in invetiacei, are sè fia intuitivu, va se dica: are sè incépa cu o acurata privire a objepteloru despre care e vorb'a in invetiamentu, si numai dupa aceea sè urmeze numirea si espunerea insusiriloru lorú.

Prin invetiamentulu intuitivu se dedau invetiaceii de o parte a observá acuratu, aceea ei li vine inainte, si a nu trece cu vederea nimicu din ceea ce este esentialu in vreunu lucru, séu in vre-o lucrare, éra de alta parte se da ocaziune invetiatoriului, de a aduce in rendu si de a indreptá cunoscintiele ce le au invetiaceii de mai inainte, si ce e mai multu, de a-ii deprinde pre la o vorbire ce are intielesu, si nu sta numai din cuvinte góle invetiate de rostu (bovisate).

Intuitiunea avendu o insemnatate asia mare atátu pentru cunoscintiele elementare, câtu si pentru limba: are sè fia asia dara bazea invetiamentulu din scól'a elementara.

Iara in privinti'a formei intuitiunei avemú sè ne insemnamu urmatóarele reguli:

1.) Sè se arete invetiaceiloru objepte câtu se póte de perfecte; asia: d. e. (liter'a tiparita séu scrisa, ce li se arata, sè fia facuta cumu se póte mai bine; asemenea,) plant'a, ce este de a li se aretá, sè fia asia de defacuta si desvoltata; incátu sè i se póta cunósce tóte partile esentiali; in casu candu nu se potú aretá prunciloru producte naturale, sè li se arete modele (producte artificióse) séu icóne, ce infacisíeza bine lucrulu despre care e vorb'a.

2.) Ceea ce este de a se aretá, sè se aréte asia, in câtu sè póta vedé toti invetiaceii, si asia ori-ce se aréta pre tabla, sè se scrie mare, si chiaru, ér' plantele séu alte lucruri merunte sè se imparta intre scolari, pentru ca sè póta vedé din apropiére, si sè póta deosebí fiacare, pana si partile cele mai mici despre care e vorb'a.

De odata sè se aréte scolariloru numai putienu, si numai unu feliu de lucruri, càci impresiunile ce facu mai multe objepte, se confunda un'a cu alt'a, din care confusiune nu póte resultá nici chiaritatea de idei.

In fine dupa ce s'au aretatu scolariloru vre-unu lucru, urmarea e a enará despre cele ce au auditu si vedutu, mai vertosu esprimendu-se cu cuvintele lorú.

P. Avramutiu,
preparandu de curs. II-lea.

Testamentulu lui Cus'a, principelui Romaniei,

dupa fói'a „Jurnal de Bukurest“ contine urmatóarele: „In privinti'a averii mele, misicatória si nemisicatória, ce va remané dupa mórtea mea, dispunu precum urméza: Scumpii mei fi Alesandru si Dimitrie, din parinti necunoscuti, adoptati de mine si de multu iubít'a mea socia principésa Elen'a conformu legiloru sustatatórie,—sunt unicii mei succesori (eredi); ei tóta averea mea misicatória si ne misicatória, pecum acést'a se va aflá la intrarea succesiunei, o voru impartí între sine in asemenea proportine. Usufructulu unei parti de trei din intrég'a acést'a avere, lu lasu multu iubitei mele socii principese Elen'a, pe câtu tempu ea va traí, de locu ce va incetá usufructulu legalu ce i compete ei ca mame dela intregulu meu lasamentu, sub a carui durata ea este totodata tutoriti'a naturala si legala, si ca atare se compuna unu consiliu epitropescu constatoriu din arhiepiscopulu Calinicu Miclescu, Metropolitulu Moldovei si alu Sucevei si din capitanulu Ephremu. In casu déca fiii mei voru muri, nainte de ce aru devení majoreni, séu si ca majoreni déca aru muri fara testamentu, si multu iubít'a-mi socia inca s'ar aflá in viétia: atunci i compete ei intregulu usufructu din avere; ér' dupa mórtea ei intrég'a mea avere, despre care succesorii mei nici o dispusetiune n'au facutu, sè se folosésca pentru fundarea si sustinerea unei case de orfani (orfanotrofeu) si de prunci aflati in orasiulu Husi.

Institutulu se va numí „Asilul lui Cus'a“, si se va administrá prin epitropi'a compusa pentru fiii mei minoreni, fara ca statulu séu ori si cine din rudeniile mele séu din rudeniile sociei mele sè aiba dreptulu a se amestecá in acést'a administratiune séu se aiba cea mai mica infiuincia asupr'a ei.

Dupa mórtea mea, tutorulu in contielegere cu senatulu epitropescu, va solví 7000. di siépte mii de napoleondori aceliu persóne, carea va produce obligatiunea mea data in Florenti'a in Italia la 27. Decembre stilulu vechiu, 8 Ianuariu stilulu nou 1872. si scrisa in limb'a francesca cu man'a mea propria. Tóte dispusetiunile care s'au facutu nainte de documentulu de facia sunt si remanu nimicite. Acestu testamentu, carele preste totu l'am scrisu datatu si subscrisu cu man'a-mi propria in Florenti'a astadi la 8. Ianariu 1873 st. nou, 27. Decembre 1872 st. vechiu, l'am gatitu in patru esemplarie, din care unulu s'a predatu multu iubitei mele socii, principesei Elen'a, unulu Metropolitulu-Arhiepiscopu Calinicu Miclescu, unulu capitanulu E. Germant, ér' alu patrúlea se afla in portofoiulu celu rosu, care se póte deschide cu numerii 5555.“

Subscriere:
A. I. Cus'a.

Fiiulu celu retacitu.

„Sculamevoiu si me voiu duce la tatalu meu si voiu dice lui. Tata, gresit'amu la ceru si 'naintea ta!“ Luc XV. 18.

Asia au eschiamatu fiiulu celu retacitu din evangelia, asia voiescu si eu a eschiamá departe fiindu, ca sub greomentulu pecatelorú sè-mi perdu speranti'a, cu incredere fiésca me intorcu catra Dumnedieu, carele e pariatele bunatiloru si a tuturor defatariloru. O! câtu de chiaru e infacisata bunatatea lui Dumnedieu in fiiulu celu retacitu! Ce cale mi voiu alege, ca marturisendu-me sè me potú impacá cu Dumnedieu? Scolu-me si mergu la substitutulu lui, la preotu si voiu dice lui „Parinte amu pecatuitu.“

Acele motive, cari me conducú, ca prin marturisire sè me potú impacá cu Dumnedieu, sunt asemenea cu acele, care l'au indemnatu pre fiiulu celu retacitu a se reintórce la tatalu seu adeca:

1. Recunoscerea pecatului.
2. Cainta nespusa pentru peccatele comise.
3. Speranta fiului retacitu in bunatatea parintelui sau.

O Isuse! amicul pecatosilor, care ai venit ca pre toti se ne mantuesci, trimite pre duchulu santu, carele purcede dela tatalu, ca la lumin'a lui, recunoscandu-mi peccatele comise, in diu'a de astadi marturisendule, cu bucuria se-mi pota continua vietia cea peccatoasa.

Partea I.

Consciinta fiului retacitu.

Unu omu avea doi fetiori. Si au disu celu mai teneru tatanesu: tata da-mi partea din avutia, si li-a impartitu loru avuti'a. Si na dupa multe dile, adunendu tote fetiorulu celu mai teneru, s'a dusu intro tierra departe, si acolo a risipitu tota avuti'a sa, vietuindu intru desmerdatiuni. (Luc'a 12. 13. 15.)

Cine e acestu fiu retacitu? Eu peccatosulu de mine. Creatu dupa chipulu lui Dumnedieu, prin botezu amu devenitu nou nascutu si fiu alui Dumnedieu, partasiu fiindu tuturor bunatatilor lui, Tatalu ceresu m'a inzestratu cu tote bunatatile lui, ca pe fiulu celu iubit, ma in ceriu retiene pentru mine mai mari bunatati, deca voui fi ascultatoriu si obedientu, si bunatatile lui le voui folosi consciintiosu. Ca fiu alu lui me facui madulariu bisericeii lui, care m'au primitu in braciile sale dupa nascere, m'au nutritu cu bunatatile invetiaturilor lui, si m'au adaptatu cu ap'a vietiei, conducandu-me pe calea cea adeverata divina. O! eu fiula bunatatilor, carele amu dobanditu unu asia tata si muma. Si eu totusi abusanu de aceste bunatati, nu fusei indestulitu in cas'a parintelui meu, si numai candu si candu priveamu la dens'a cu rugatiuni; nu m'am semtitu bine langa mum'a mea, despretiundu invetiaturile, rugatiunile si plangerile ei, versate pentru mine; pana ce in urma m'am intorsu si de catra Dumnedieu, insotiendu-me cu lumea cea stricata, ca in trêns'a se pota trai o vietia desmoralisatoria. In acêst'a vietia pamentesca multe bunatati ale naturei am predatu, m'au lasatu puterile trupulu, slabite fiindu prin necumpetare si desfatere trupesca; am perdutu acestu tempu scumpu in jocu si lenevire; nevinovati'a mea — carea e darululu Dumnedieu — cu usioratate l'amu perdutu, totusi in butulu acestoru necredintie amu fostu destulu de indresnetiu a crede, ca vietia cea eterna nu amu potutu se o perdu. Ori câta ansa am datu ca se fiu despoiatu de bunatatile ceresce; totusi netemendu-me de pedeps'a drepta, cu indresnela m'am basatu pe bunatatea lui Dumnedieu, in continuu amu peccatuitu. Desi in continuu amu umblatu pe cai stricate injurandu pre Dumnedieu, totusi numai bine amu acceptatu dela densulu, ca si cumu elu ar fi silitu a me remunera pentru peccatele mele. O simplicitate in care amu traitu. De câte ori prin vietia-mi desfranata amu ajunsu la ticalosia, de atâte ori amu cautatu ajutoriu si scutu la tatalu meu; si cumu m'amu iritatu in internulu meu decumva in data nu amu primitu ajutoriulu cerutu. Si parintele meu intru atata au fostu de induratu facia de mine, in câtu pre mine nedemnulu si nemultiamitul, desi intru adinsu nu l'amu iubitu, totusi m'au incarcatu cu bunatati si indurari noue, m'au scosu din multe pericle si nevoi, si in locu se me indeparteze dela sine, au trecut cu vederea peccatele mele in multi ani, si cu desluciri totu spre bine m'au indemnatu. Dar cumu m'amu folositu eu de aceste bunatati? Intru adeveru! nu este mai retacitu de câtu mine, carele amu predatu atate bunatati!

Si cheltuindu elu tote, fostu-a jomete mare in acea tierra, si elu a inceputu a se lipsi. Si a mersu de s'a lipitu langa unu locuitoriu dintru acea tierra, si l'a trimisu pre elu la satulu sau se pasca porcii. Si doria se-si sature pantecele sau din radacinele, care le mancau porcii, si nime nu i da lui. (Luc'a XV 14-15 16)

Acêst'a suferintia si calamitate l'a adinsu la consciinta de sine. Inainte de acêst'a era avutu, acuma miseru; nainte de acêst'a fiulu celu iubit alu parintelui, acum servitoriulu unui tiranu; nainte de acêst'a siede la mesa bogata, acum nu are neci darabulu de pâne, pazindu porcii din a carora hrana nu se pota satura. Atunci s'a trezitu si cu suspinare recugetandu la tempulu trecut, a disu: *„Cati argati ai titane-meu se satura de pâne, era eu peru de fôme“.* (Luc. XV. 17.) Starea acêst'a trista i-a strabatutu pana la inima, si s'a detiermuru a se reintorci la tatalu sau.

Ôre n'am ajunsu eu la acêst'a trista stare de candu m'amu departatu de Dumnedieu? Sum despoiatu de bunatatile lui, care mi-au nutritu spiritulu; rugatiunile care odata cu pietate le rosteamu, mi suni uritose; ma neci man'a ceresca, trupulu si sangele lui Cristosu nu-mi castiga mie desfatere; si de ôrace omulu trebuie se-si afle in ceva bucuria, tota desfaterea mi-amu aflat'o in desfranarile lumesci, mancaru si beuturi, in glume si pretenii, si in totu felulu de vanitati. Si ôre prin aceste desfatari dejositoare mi-amu facutu din destulu, aflatumi-amu intransele desfatere? Ôre mi-am capatatu eu libertatea care amu dorit'o ferbinte? Vai la

ce misielitate am ajunsu! Recunoste suflète si di cu fiulu celu retacitu: *„Sculamevoiu si voui merge la tatalu meu* (Luc. XV. 18).

Asia e, catra tine me intorcu parinte sante, de catra care prin peccate m'am indepartatu. O suflète alu meu ce ai comis? Sêu cugeti ca te voru indestuli astfelu de lucruri dejositoare? Dôrne ierta-mi peccatele, si da-mi pacea ta, carea lumea nu mi-o pota da.

Partea II.

(Caintia fiului retacitu.)

Dupaco fiulu celu retacitu s'a veditu intro stare asia de misera, fiindu mustratu de consciinta sa, s'a cugetatu ca inainte de a pleca catra cas'a parintesca, ce trebuie se dica tatalui sau si cum va trebui se se porci facia de elu? Seriosu si cu tota supunerea voiesce a se apleca inaintea tatalui sau, si despre inlreptarea sa nimicu nu voiesce a dice, ci nu mai simplu se va lechiara de peccatosu. *Sculamevoiu si me voui duce la tatalmeu si voui dice lui: Tata gresit'amu la ceriu, si nainte ta* — inaintea lui Dumnedieu, carele demanda, ca se te ascultu pre tine, si datorintiele mele fiosci cu fidelitate se le implinescu; — inaintea ta, caci am pretatu neMULTIAMIRE facia de bunatatile tale, despretiundu invetiaturile cele mantuitoare. „Parinte amu peccatuitu“ peccatosu sum.

Cu acêsta recunoscintia fiulu celu retacitu nu se indestulesce, ci voiesce a se si pocai, nesentienduse vrednicu de a se mai numi fiulu parintelui. Pentru aceea asia voiesce a dice tatalui sau: *„Nu sum mai multu vrednicu a me chema fiulu teu“.* (XV 19). Nu me recunoste, caci facia de tine nu m'amu purtat ca unu fiu. Pocaintia lui a fostu indestulitoria. Elu voiesce a abdice si de numele „fiu“ si nici nu voiesce a fi recunoscutu de unu atare, ci numai ca unu servitoriu. *„Fa-me ca pre unulu din argati tai“* (Luca. XV. 19); va fi o amnestia pentru mine deca me vei primi numai intre servitori. Ce declaratiune a unui fiu, carele inainte de acêst'a era superbu, neascultatoriu si desfranatu! Ce stramutare si pocaire.

Acêst'a nasce adeverat'a pocaintia, acêst'a debue se se nasca si in suflétulu meu, deca voiescu a dobandi iertarea peccatorulu. Trebuie se recunosc neMULTIAMIREA, care am aretat'o facia de Dumnedieu, carele din prunci'a mea ca pe aripele unui vulturu m'au purtat, din man'a caruia pasindu in vietia amu dobanditu multe bunatati, acaru bunatate necuprinsa pre netrebniculu si misielulu de mine m'a suferitu atatu tempu, si fara de a ave ceva meritu m'a asediatu, in asia pusetiune, a carei fericire forte multi o invidieza. Trebuie se sentiescu dejosirea mea propria si starea-mi peccatoasa, recugetandu ca din fraged'a-mi etate cu câte cuvinte peccatoase amu vetamatu pre Dumnedieu. Trebuie se le sentiescu aceste din adenculu animei mele si cuprinsu de peccate, trebuie se ingenunchiezu inaintea suplinitoriulu lui Dumnedieu, inaintea preotulu, si cu consciinta, aplecare si suflétu curatu trebuie se-mi marturisescu peccatele *„Parinte am peccatuitu“*, (Luc. XV. 18).

Nu voiescu a me desvinovati de faradelegile comise, dar mai pucinu cu cuvinte false a nega peccatele, caci suflétulu me va acusa ca mintiescu, caci sciu, ca sum mai peccatosu de cum me recunosc eu. Tote reutatile si peccatele fara de nici o negare voiescu a le spune preotulu, nainte caruia me dechiaru ca sum celu mai peccatosu si nu voiescu a fi recunoscutu mai de bunu, decatu pre cum meritu. Deca voiescu a me intorci catra Ddieu, aceea se pota intempla numai prin pocaintia si plecare, a urma esemplulu vamesiulu, care standu inaintea usiei la biserica nu cutedia a-si redica neci ochii catra ceriu, ci cu cea mai mare caintia batandusi peptulu striga: *„Dumnedieule indurate spre mine peccatosulu“* (Luc. XVIII 13). Dar ce voru dice ôre ômenii? Amicii si cunoscutii nu me voru huli? Hulésca-me, eu nu voiescu din nainte judecatii ômenilor a me retrage, Dumnedieu e acela carele me va judeca. Eu sumu acelu peccatosu inaintea lui Dumnedieu, pre carele tota lumea trebuie se-lu persecute, nu pentru rentorcere ci pentru desfrânarile de mai nainte. Cu resignatiune voiescu a suferi tote persecutiunile, pentru peccatele comise, caci numai nevinovati'a conduce pre omu la vietia eterna. Dône paradisu nu pota se amu, adeca aici in asta lume vietia desfranata si dupa morte vietia eterna. Amu peccatuitu, deci trebuie se tienu penitintia. Caci o mai bine aici pe acêsta lume a suferi pucinu de câtu dupa morte a arde continuu in foculu eternu.

Dôrne! acêst'a o convingerea mea; si credu cu convingerea fiulu retacitu, carele cu inima frânta se întorci catra tatalu sau, nu va stá in contradicere. Dôrne din a carui demandatiune Moise lovindu stênc'a a esitu apa, lovesce si in inim'a mea cea tare, ca se se pota moié. Tu, carele limb'a cea muta o deslegi, deslega si limb'a mea, ca se pota spune peccatele mele inaintea preotulu. Am peccatuitu si nu mai sum vrednicu a me numi fiulu teu, primesco-me intre argati. Iata facu promisiune ca mai multu nu te

voiu vatamá, ci voiu traf in pocaintia. Binecuvénta-mi promisiunea si intaresce vointi'a mea.

Partea III.

(Increderea fiului retacitu.)

Desi fiulu celu retacitu s'a cugetatu cá ce va se dica inaintea tatalui seu totusi s'a temutu cá nu va fi ascultat. Cu cátu mai tare isi recunosea peccatele sale, cu atátu mai pucina sperantia avea spre primire in sinulu parintescu. Déru totusi si-a adusu aminte cá elu se întórce la cas'a parintelui seu, carele nu e nici candu judecatoriu, ci parinte. Numele parintelui i-au inspiratu putere, si amórea parintésca a eschisu din sinulu seu totu felulu de temere. Nutritu de sperantia si intaritu de incredere pléca pe cale, ajunge pe pamentulu natalu, se apropie de cas'a parintelui seu, cu sperantia fiésca. Si nu s'a insielatu; parintele iubitoriu, a carui inima a fostu cuprinsa de jale si intristare — care n'a pofritu nici candu perderea fiului seu, ci reintórcerea lui — de multe ori iese la campu, privindu cu desperatiune, nu cumva fiulu seu celu iubitu si perdutu se va întórce. Atunci vediu din indepartare unu fiu apropiinduse, dar' n'a cugetatu cá e alu seu, cáci erá in starea cea mai misera, stricatu fiindu de viétia cea desfranata: dar in urma vezandu-i tresurile feciei, au fostu imposibilu de a nu-lu cunósce. — Tatalu a cunoscutu pe fiulu seu si puterea iubirei parintesci nu l'au mai potutu retiene, ci mergendu inaintea lui l'a imbratsiatu si, sarutandulu l'a ertatu. Fiulu mustratu de consciinti'a sa, de abia si-a potutu recastigá pucinu tempu pένtru de asi marturisi peccatele si cu ochii plini de lacrimi au esclamatu: *Tata gresit'amu la ceriu si naintea ta, si nu sum mai multu vrednicu a me chiemá fiulu teu.* „Si au disu tatalu catra slujile sale“ *Adúcceti hain'a cea din taitu si-lu imbracati pe elu si dati inelu in mán'a lui si incaltiamínte in petióre, aduceti vitielulu celu grasu si-lu junghiati, si mancandu sè ne veselímu; cá fiulu meu acest'a erá mortu si a inviatu si perdutu erá si s'a aflatu* (Cap XV. 20 — 24.) Tocmai asia se intempla si cu acela, care reintorcan-duse catra Dumnedieu, acest'a ilu primesce la sine.

Cu adevératu Dumnedieu isi póte întórce faci'a sa de catra mine peccatosulu; dar' acumu invetiendu a me teme de drep-tatea lui, mai mare asigurantia imi potu pune in bunatatea lui, „*Bunatatea lui se estinde preste toti temetorii de elu*“ (Luc. I. 50). Speresu cá Dumnedieu, dupa marturisirea peccatorulu inaintea preotului — carele prin punerea maniloru in numele lui me va deslegá de faradelegile comise — me va primi in sinulu seu celu sántu, a carui sange me va spalá de tote peccate. Speresu cá mi va pune pe frunte sarutatulu iertatoriu, si inelulu impacatiunei 'lu va pune pe degetulu meu, dupa pocaintia im va umplé sufletulu cu indestulare si lumina. Asia e Dómne! déca prin buzele preotului me vei deslegá de peccate „*audu bucuria si veselia.*“ In acést'a bucuria va participá angerulu meu pazitoriu carele cu intristare se indepartá dela mine, de câte ori me determinamu a comite vre unu peccatu, cátu de tare se va bucurá déca dupa pocaintia me va vedé imbracatu cu hain'a luminei. In acést'a bucuria voru participá toti crestini, angerii si sántii, si mare bucuria va fi in ceriu pένtru reintórcerea unui peccatosu.

Cáci insusi mantuatoriulu au disu „*mai mare bucuria se va semti in ceriu pένtru reintórcerea unui peccatosu, decâtu pένtru nóuedieci si nóue, cari na'u lipsa de ertare.*“

Ingerulu Domnului, condu-me inaintea scaunului lui Dumnedieu, condu-me la tatalumeu, ca cadiendu la petiórele lui sè-mi dechiaru peccatele mele „*Parinte amu peccatuitu.*“ Eu sumu acelu fiu retacitu, carele m'amu lapadatu de tatalumeu, amu fugitu din naintea ochiloru lui, i-am despretiuitu bunatatile lui, care le-am predatu prin o viétia desfranata „*Dumnedieule peccatuitu-am si rele amu facutu inaintea ta.*“ Nu sumu vrednicu sè me numescu fiulu teu, cáci nu teamu onoratu ca pre unu parinte. Déru parinte sánte, primesce si me fa ca pre unii dintre argatii tei. Indurate spre mine Dómne si me primesce éراس in cas'a parintésca értami peccatele si me inzestrédia cu bunatatile tale. Iata promitu, cá mai multu nu te voiu asupri, ci totudeuna voiu umblá pe cáile cele salutarie ale vietiei. Aminu.

tradusa de
Vasiliu Olariu
Cler. Cur. III.

Sieriulu santului Dimitrie.

In jurnalul „*Románul,*“ unu protosingelu cu numele Ghenadie, face unu anunciu fórté curiosu si necorespunditoriu timpului in care traímu. Pένtru delectarea Onutitori 'lu producemu si noi din preuna cu comentariulu ce-i face „*Trompeta Carpatilor.*“ Nu scímu, la

demandatiunea séu cu inalt'a invoirei a parintelui Metropolitu Nifonu se facu astfelu de abusuri derogátorie védiei bisericeii nóstre ortodoxe? E vórba sè se faca unu sicriu de argintu santului Dimitrie pe calea colectei dela credintiosi.

Chiamare catra fílii bisericeii crestine Ortodoxe pένtru

adjutoriu la facerea unui sicriu de argintu móstelui santului cuviosu Dimitrie, din biserica santei Mitropolii din Bucuresci.

Tutoru credintiosiloru crestini este cunoscutu cá in biserica santei Mitropolie este unu tesauru neimputinat, din care isvoresece daruri de tamaduire, trupesci si sufletesci, tutoru celu ce alérga prin rugatiuni la móstela santului cuviosu Dimitrie.

Pένtru aceste sante móste, cari se afla intr'unu sicriu de lemnu, domnia in sufletulu meu dorinti'a de mai multi anni de a face un sicriu de argintu de o podóba splendida: acea dorintia sufletésca, comunicand'o la mai multi crestini, pre data m'au incuragiatu dandu unii adjutóre in bani, si altii in scule de argintu si altele. Acésta incuragiare m'a facutu ca sá contractezu cu d. Theodoru Filipov, argintaru Rus, a face un sicriu de argintu, proba 14 si in cantitate de 20 oc'a, cu pretiu de lei vechi 3 parele 35 dramulu: dandu-i un acomptu de 50 lire Otomane.

Cu tari'a crestinatíi déra, ve facu apelu filorlu crestini!!! sá punemu man'a si sá aruncamu obolulu, saracu si bogatu, teneru si betranu, pένtru a adjutá de a impodobi odorulu santu.

Asia déra, pένtru acestu scopu s'au deosibitu liste de subscriere; si celu antaiu locu este la domiciliulu fabricantulu d-lui Theodoru Filipov argintaru Rus, strad'a Carol I, Nr. 14 Bucuresci, unde tot-d'ua-data se va vedea planulu, contractulu si lucrarea facuta; éra numele dona toriloruse voru publicá prin jurnale de sumele ce au harezitu.

Comitetulu de controlu pένtru intrebuintirea baniloru vor fi toti donatorii.

Facem o intrebare: Ce sicriu o sá fie acél'a care cu capacu cu totu are sa fie numai de 20 oc'a cátu abia ar ajunge pένtru un sfesnicu mare? Apoi, sá mi sá permita expressiunea ca sá potu aretá bine lucrulu.

Acestu Santu Dumitru, care castiga atátea parale preste totu annulu, si mai alesu la prasnice, serbatori mari si preste tóte la *Santulu Dumitru*, candu toti piosii din Capitala, din tíera si de preste Dunare vinu din tóte partile sá sarute pre santulu macaru cu un sfantiu, apoi, in tóte excursiunile, in procesiunile ce se face santului candu este multa plúdie, candu este multa seeete, séu veri-o bóla naprasnica, n'a pututu sá-si agonisésca santulu atátea parale ca sá-si faca un sicriu mai frumosu de argintu?

Pre ce s'au cheltuitu banii? Care este vetafulu care aduna veniturile santului? L'a luatú cine-va la rafuéra sá véda déca in adevéru este saracu santulu?

Déra si déca va fi asia, in adevéru, seracu santulu Dimitrie, apoi Innaltu Prea S. Spá Parintele Mitropolitu Primatu, care are fericirea sá aibe pre santu la indemna ca sá'l róge pένtru lung'a si bun'a vietuire a sa, pένtru a-si putea supune pre totu protivniculu, vrajmasiulu si pismasiulu sub piciórele séle; Inaltu P. S. Sa care singuru are atát'a avere pre cáta nu se póte aduná de la toti cei-alti siépte-spre-diece prelati ai bisericeii romane; care are léfa mare pre cátu n'o póte cheltuí; care este betranu si fara copii, n'a potutu Inalt P. S. Sa sá calce in gur'a lacomieii si sá faca cu de la sinesi un sicriu de argintu santului Dumitru, facatorulu de minuni, care immultiesce pre tóta diu'a turm'a bine-credintiosiloru in préjm'a Inalt P. S. S., care întórce prin minunile séle oile cele ratacite la staulu?

Déra celu pucinu, celu mai pucinu de totu acele veri patru mii si mai bine lei nuoi cari i se dederá gratificatiune mai alalta-eri pένtru bravur'a ce facú asup'a mitropolitulu Moldovei; gratificatiunea ce i se dede sub cuventu ca sá-si repareze *odalle* in care siéde, ne avendu bietulu de Inalt P. S. Sa sá-si tencúesca sobele; acea mica gratificatiune in asia contrastu cu marea sa anima, dát'u a óre protosingelulu scosu cu pantahus'a sá stringa parale spre a se mai adaogá patru mii de dramuri de argintu la sicriulu santului?

Nu sunt bune acestea; nu se naltia religiunea cu acestea, nu se intemeéza credinti'a cu acestea; ba inca sunt scandaluri care provóca discutiuni impie, in cari discutiuni ispit'a diavolului vine sá puna intrebarea: — Un asia calugáru, archipastoriu betranu si cuviosu, este cu putintia sá nu mérga in Raiu? Negresitu cá nu! Apoi cari sá fie acei bogati nemilostivi cari

n'au să vedea faci'a lui Dumnedieu, cari n'au să mērga in Raiu? Ce ar putea să răspunda supusulu si sinceritulu crestinu pravoslavnicu la propunerea unei asemenea dileme diavolesci si in forma si in esentia?

Nu bagati de sēma cā santulu s'a maniatu pre noi? Atātea litanii, atātea rugatiuni si nimic, secet'a a crapatu pamentulu pana sub radacin'a arborelui.

Alte-dati, candu se invocā santulu Dimitrie sēu pentru pluōe, sēu pentru seceta, sēu pentru o epidemia ōrecare; rogatiunea erā ascultata si efectulu se vedea indata.

Acum, impietatea la culme, scepticismulu pana la batjocura. Negresitu, cā veri un bine nu o să aduca! Sā nu se uite cā sunt duoi ani de dile de candu nu se mai serbēza santulu Dimitrie precum se serbā alte-dati. Acum un anu nu s'a serbatu de locu; cu nici o ceremonie, nici la Mitropolie, nici la mitropolitulu.

Acum, voiti d-vōstra in adeveru să faceti un sicriu de argintu santului, care să fie si o podōba in catedral'a ortodoxa din Bucuresci? Atunce faceti lucru seriosu, nu umblati cu duōe-dieci oc'a de argintu, si nu sciū cu care argintariu, cāci nu se cuvine să faceti sicriu santului de tinichea.

Descrieti cāte-va puncto din istori'a santului, cautati un desenatoriu exersat in stilulu bisantin, combinati aceste desenuri pre jurulu sicriulu si pre capacu, mergeti apoi la Petersburg, comandati turnarea unui sicriu macaru de un'a-suta oc'a, cercetati care sculptoru se pōte gasi care să execute fidelu in reliefuri mari desene bisantine, si ast-felu veti face o trēba seriōsa, o lucrare de arta cu valōrea interseca, unu sicriu frumosu care să figureze pre patru pitiōre grele de argintu in sant'a Mitropolie.

Ce am disu mai sus despre venitul santului nu este gluma.

Ce se facu banii pre care pietatea crestina ortodoxa ii depune cu tōta ocasiunea la pitiōrele santului?

Rugāmu atātu pre Prea Inaltu Santi'a Sa Mitropolitulu, cātu si pre d. ministru Culteloru să nu permita a se face un asia meschinu lucru: un sicriu de duodieci oc'a facutu de un argintariu ōrecare in onōrea patronulu Bucuresciulu.

Ori lasati lucrulu asia, ori faceti un obiectu de valōre, de luxu si de arte.

C. B.

„Tromp. Carp“.

Starea omenirei.

„Vulpile pamentului visuini au, paserile ceriului cuiburi, ēra fiulu omului n'are unde sē-si plece capulu!“

Acestea sunt cuvintele lui Cristos prin care arēta starea umilitōre de pe acelu timpu a popōreloru, prigonirele, nedreptatirile ce se facēu celoru drepti si buni, celoru seraci si miseri.

Astadi nu sunt, mai intru nimicu schimbate lucrurile, starea de facia ne arēta in destulu acēst'a. Dupa cum, in acelu departatu trecutu, cei drepti si buni erau nedreptatiti si persecutati, totu asemenea e si astadi. Dupa cumu atunci celu ce muncea mai multu, celu ce se straduiā mai multu in a lucrā, indurā seraci'a, considerandu-se in prea pucinu munc'a sea, alu carei precu erā asemenea pucinu si chiaru din acelu pucinu i se luā partea cea mai mare de catra cei putinti, de catra cei avuti si de catra soiulu acel'a de trantori ai societatii, cari consumā diece parti si nu produce nici macaru un'a, totu asemenea e si astadi!

Starea omenirei e trista si durerōsa.

Mērga cine-va din locu in locu, din tiēra 'n tiēra, cutriere tōta faci'a globului pe unde omulu a patrunsu, privēasca si cerceteze cu de-ameruntulu starea ōmeniloru si lucruriloru si, inturnandu-se inapoi de unde a plecatu, va fi nevoitu a repetā acele cuvinte care Cristosu le-a disu: „Vulpile pamentului visuini au, paserile ceriului cuiburi, ēra seraculu, miserulu, proletarulu n'are unde-si plecā capulu.“ Va marturisi acelu omu, cā nedreptatea dōmnesce peste totu, cā apasatori si apāsati sunt peste totu, si cā cei in dreptu de a face ceea ce dictēza justiti'a, d'a o respectā in totulu si in tōte, tocmai ei sunt cari o nesocotescu, o calca si o sfasia fara cea mai mica muștrare de consciintia! Va marturisi acelu omu ērasi, cā, pe ori unde a fostu si a cercetatu, n'a aflatu unu coltisiuru de pamentu care se nu-si aiba unu stapanu; si de si pamentulu e atātu de mare, in cātu ar putea incapa si nutri o populatiune de dōue si trei ori mai mare de pe cātu se afla, totusi cea mai mare parte e care n'are unu petecutiū de pamentu mōcaru cātu i-arū servi pentru unu micu bordeiasia care se dica cā este alu seu, proprietatea sa. Ba nici chiaru pentru unu mormentu nu are locu fara a dā o plata, afara numai dēca nu gasesce nimicu la densulu, nevoiti sunt cei vii a implini totulu. — Va mai spu-ne acelu omu cā a vediatu mari intinderi de locu, cu numele domnii sēu mosii, si cari erau proprietate a unui singuru omu!

Si acelu proprietariu mare, acelu avutu vedea pe celu seracu care muncea de diminēti'a pana sēra si nu avea o palma de locu, si din caus'a sarcineloru grele, nevoiloru de totu felulu nu avea cu ce sē-si nutrēasca, sē-si imbrace si sē-si adapostēasca famili'a, si cu tōte astea avutulu nu se gandea de locu la suferintiele acestuia . . . elu se resfatā in luxosulu seu palatu si se desfatā la mēs'a care i se servea bucatele cele gatite cu multa arta, si beuturile cele mai escelente, si musicile si cantarile rejunau la audiulu seu spre a-i desmierdā simtiurile si ai imultū plācerile . . . ēr' celui seracu si in miseria, desfatarea-i erā suferintia, music'a si cantarile erau suspinele nevetei si plansetulu copiiloru de frigu si fōme, goi fiindu si flamandi: „Tata, mama! ni e fōme, dā-ne mōcaru o cātu de mica bucatia de pāne, nu mi putemu de fōme!“ Si acei sermani parinti, cu inim'a sfasiata de durere, redicau ochii inundati in lacrimi catra ceriu, si ērasi ii lasau in josu, si tristi de totu respundeau sermaniloru loru copilaru: „Seraculu D-dieu ne va dā la toti, rugati-ve lui, elu e talalu seraciloru, elu e mare si puternicu!“

— Fericirea o cu noi, veselī'a e a nōstra, striga celu avutu incongiuratu de cei cari stau la mēs'a cu densulu si ciocnescu plārele de argintu si auru cu licoarele cele mai scumpe.

— Suferintiele, nevoile si greutatile, noi le purtamū; miseria e averea nōstra, . . . suspina greu din profundulu inimei muncitoriulu, seraculu, proletarulu.

Vorbesce avutulu de capitalurile sale ce se compun din miliōne, cari dau procento sēu dobandi si cari au sē-i umple lādile cu auru si argintu! Vorbesce de preumblarile, de balurile si seratele unde este invitatū si unde prin luculu sēu stralucirea haineloru tienutei sēle, are se eclipeze pe cei alti; vorbesce, in fine, de cāte si cāte alte, unde sē-si afle mai multa distractia.

Muncitoriulu, seraculu, isi numera pe degite cāte dari a platitu, cāte ise mai cere; elu numera mereu, si, uitandu-se in juru-i, elu nu vede altu de cātu nevoi si seraci'a; se cauta pe sine peste totu si nu gasesce o singura moneda spre a da macaru la un'a din cele ce i se cere: elu n'a datu inca pe la nevast'a si copii sei, cāci unulu e in agonī'a mōrtei, cei alti slabiti de fōme, in colib'a sea miserabila strabate plōi'a rece si viscolulu si elu n'are a le da unu vestmentu' pentru a se acoperi, n'are unu crampeiu de lemnu pentru a face focu si a se incaldī!

Se dau serbāri, se facu receptiuni solemne! Cine sunt aceia cari asista acolo si pentru cari se facu tōte acestea? Cine sunt aceia, investantati in haine scumpe, diamantele si brilantele de mare pretiu scilpescu la degitele si pepturile loru? Cine sunt aceia cu acele echipagiuri stralucite, carora toti se plecu si se inchinu si cari de cari se intrecu in ale face locu se ocupe positiunile sēu locurile de intaietate?

Cei putinti . . . cei avuti! . . .

Dēra pe candu tōte acestea se petrecu, pe candu toti sunt fericiti de maririle si stralucirile loru, si primirile ce li se facu si urările ce li se aredicu, pe sermanulu muncitoriulu, incoltitu de nevoi si seracii, dupa ce i-au vendutu ce bruma a mai avutu, ilu duce acum'a, incungiuratu de sbiri si in bātai, spre a-si dā sēm'a de ce n'a platitu inca cele odata platite.

Ēta starea ōmeniloru si lucruriloru!

De unde ōre vine acēsta inegalitate a starei si pozitiei ōmeniloru? De unde vine, ca unii se puna sarcini asup'r'a umeriloru altor'a si ei nici cu degetulu nu le atinge? De unde vine ca unii se duca o viētia frumōsa, unu traiu placutu, se fia scutiti de greutati, de suferintie, se fia astfelu in cātu ventulu se nu-i bata si arsi't'a sōrelui se nu-i ardia, in vreme ce altii se indure tōte, se i-a parte la tōte nevoile, sē se trudeasca asia de multu pentru a avea o bucatia de pane, amara si acea de sudori si osteneli si de multe ori udata chiar de lacrimi? De unde vine ca seraculu, candu isi cauta, isi cere dreptate, elu nu o afla sēu i se respinge, bā e chiar si pedepsitu pentru cā a indrasnitu a-si cere dreptate, pe candu celui avutu, fara a o avea, lui i se dā chiaru pe nedreptu si fara intardiere? De unde vine, in fine, ca cei putinti se fia asia de cumpliti, se nu mai aiba nimicu santu, se nu mai aiba frica nici dē D-dieu chiaru?

A raspunde la tōte aceste intrebari ce ni le facemu, ne aru trebū unu lungu studiu asup'r'a naturei loru, spre a arētā cu deamanuntulu fasele prin cari a trecutu omenirea, precumu si causele cari au datu nascere la asemeni fapte, si totu-de-o-data cum din ce in ce aceste nedreptatiri se inmultiescu si i-au proportiuni spaimentatōre in marimea si numerulu loru, ne-arū trebū multu timpu, dicemu, pentru acestu studiu, care este istori'a omenirei, a intervalului seculiloru de la inceputu si pana in presentu si pentru cari ne si declinamu competinti'a; totusi inse, in altu articolu ce vom publicā noi le vom atinge pucinu, si asup'r'a unor'a ne vom opri mai multu, ca asup'r'a unorū rele cari merita o mai seriōsa atentiune si o mai scrupulōsa cercē-

tare; vomu face, cu alte cuvinte, unu micu studiu asupr'a Ioru, asia dupa cumu credemu noi că e adeveratulu adeveru, si intru atâtu numai pe câtu slabele fortie intelectuali, pe cari le avemu, ne va ajută.

„Lucratorulu Romanu“.

Silindî'a, ¹³/₂₅. Aug. 1873.

Domnule Redactoru!

Inca in seclulu trecutu camu dupa isgonirea Turciloru din patri'a noastră intre criticele giurstarti si dupa miser'a si amar'a stare a poporului crestinu de atunci, s'a edificatu in Silindî'a o biserică mica de lemnu, care e gat'a sè se ruineze. A trebuitu dera sè ne gandimu despre edificarea unei biserici noue.

Timpulu si acum'a e intristatoriu, si poporulu apesatu de se-racia; inse ca sè ne potemu totusi ajunge scopulu doritu, suntemu siliti a ne luá refugiulu nostru la cunoscuti facatori de bine.

Ne aflandu-se pentru fundamentulu edificândei biserici pétra in cuprinsulu comunei noastre, ne-amu rogatu de Domnulu Franciscu Kreitler, Proprietariulu din Cavn'a; carele cu cea mai mare bucuria si dragoste, ni-a oferitu atâta pétra, câta ne va fi de lipsa — gratis; astfelu cu ajutoriulu lui Domnedieu in 11. Augustu a. c. amu si începutu cu 40. de cara a aduce pétr'a spre edificarea casei lui Domnedieu. —

Acést'a nobila si filantropica fapta, merita a se face cunoscuta onoratulu publicu; cu care ocaziune comitetulu parochialu cu mine din preuna, ne aflămu indemnatu a-i esprime ferbintea noastră multiemire, poffindu ca Ddieulu cerescu Domnulu Franciscu Kreitler si intregi lui familii sè-i daruiesca fericirea dorita, si spre continuarea faptele-loru nobile sè-lu sustiena la multi ani. —

Alesandru Béltechi,
parochu in Silindî'a.

Mitropoli'a Moldovei si a Sucevei este întoçmai ca o Patriarhia.

Mitropoli'a Moldovei si a Sucevei are drepturi atâtu de vechi si de puternice, încatu a o lasá astadi se devina unu feliu de Episcopatu, supusu dupe regulamentulu sinodului la visitile ne-canonice si la supremati'a Mitropolitulu Ungro-Valachiei, este nu numai a resturná si calcá cu dispretiu in picioare canónele consilieloru ecumenice, dèru este si a nesocoti adeverurile si faptele istorice care ridica pe Mitropoli'a de Moldov'a si Sucév'a la trépt'a unei Patriarhii.

Iéta unu documentu istoricu pe care 'lu transcriemu aici din Uricariulu publicatu de D. Theodoru Codrescu si pe care 'lu recomandamu cu totu dinadinsulu tuturor romaniloru ortodocsi*):

Mergendu spre Constantinopoli Iónu Paleologulu, a venit pe la tiér'a Moldovei, si a esitu intru intimpinarea lui fericitulu Alexandru Voevodu cu totu senatulu; asemene si Prea Santitulu Mitropolitulu Chir Iosifu, cu totu clirosulu bisericescu dupe cum se cuvinea unui imperatu crestinescu, si 'lau petrecutu pana la cetatea Chilia la Dunare. Iéru imperatulu Iónu Paleologulu vedindu tiéra ca acést'a si poporu întieptu si ortodocsu si Archiereu si Clirosu invetiatu si împodobitu cu tóte obiceiurile crestinesci ale bisericeii Constantinopole s'au pre minunatu, si au datu laudá lui D-dieu dicundu cumcá tiéra ca acést'a cu tóte darurile rodurile pamentului, si obiceiurile si întieptiunea si iubirea de straini, aiurea nu a veditu. Si întrebandu pre Alexandru Voevodu, la care imperatia séu Craia este inchinata; Mari'a sa a respunsu: „Cá 'si stapanesce tiér'a cu sabi'a despre toti megiesii, si despre toti „neprietinii“ si întrebandu si pre Prea Santitulu Mitropolitulu Chir Iosifu la care Patriarhia este inchinatu, Prea Santi'a Sa a respunsu cumca este la Ohridu; si s'a fagaduitu luminatulu imperatu, cumca déca va merge la Constantinopole, va face Moldavi'a ca si Ohridulu si Chiprulu, se fia nesupusa si neplecata nici unei eparchie. Ajungundu la Constantinopole a luat imperati'a, iér Manoilu Imperatulu tatalu lui Iónu s'au calugaritu. Si stringendu soboru cu patru Patriarhi, si cu toti Mitropolitii au ridicatu Mitropoli'a Moldovei de sub ascultarea Ohridului, si a asediat'o se fia ca unu Patriarhatu, precumu este Ohridulu si Chiprulu, asia si Moldavi'a, si acele sobornicesci carti le-au tramisu de la Constantinopole la Alexandru Voevodu, si la Prea Santitulu Mitropolitulu Chir Iosifu, si aceste diplome au fostu la Monastirea Némtiului, pe care eu smeritulu Gheorghie cu mil'a lui D-dieu Mitropolitulu Moldoviei, Marturisescu cu juramertu că leamu vediu cu ochii mei, si s'au past-ratu pena la stricarea si risipirea tierei, ce s'a întemplatu in domni'a lui Dumitrescu Voevodu. Si acele scrisori sobornicesci

* Din Uricariu, Partea I, pag. 237, publicatu in anul 1852.

erau scrise pe pergamentu, cu pecete pajura imperatésca in argintu si cu iscaliturile Patriarhiloru si a câtiva archierei; si dimpreuna cu aceste mai sus pomenite, a tramisu imperatulu Iónu Paleologulu fericitulu Alexandru Voevodu corón'a imperatésca si Alorghida, care acelu portu 'lau tienutu toti domnii pana la domni'a lui Alexandru Voevodu Lapusnénu; si a mai tramésu imperatulu Iónu Paleologulu daru Prea Santitulu Parinte Chir. Iosifu Mitropolitulu, o santa Icóna facátore de minuni cu dóue fecie de o parte Pré sant'a curat'a Nascátore de D-dieu, si de-alta parte Santulu marele mucenicu Gheorghie care pana astadi sè afla in monastirea Némtiului; si din preuna cu acestea a tramisu si mitr'a si sacosu, căci mai inainte mitropolitii Moldovei slujeau sant'a leturgia numai cu felon. Iéru maic'a imperatulu Iónu Paleologulu, anume Ann'a inca a tramisu daru Annei dómnei fericitului Alexandru Voevodu, Icóna Sant'a Anna, maic'a Pré curatei stapinei noastre Nascátore de D-dieu, érási facátore de minuni, ferecata si împodobita imperatésce, si maic'a Sa dómn'a a dat'o daru Monastirei Bistritii, facuta fiindu acésta monastire de fericitulu Alexandru Voevodu si de Dómn'a Ann'a. Acésta icóna a Santei Ann'a la vreme de neplóe scotinduse cu litanie afora din monastire, indata plouá, de nu peste totu, dèru cátu tiné hotarulu monastirei, negresitu plouá.

„In dilele lui Stefanu Gheorghie Voevodu, s'au întemplatu de au mersu la Monastirea Némtiului si Nicolae Gramaticulu fratele lui Postolache Milculu caruia i-au taiatu nasulu Stefanu Voevodu, carele a talmacitu si Bibli'a din limb'a Elinica pre limb'a Romanésca candu a fostu la Constantinopole Capichiaia lui Grigorie Voevodu domnulu tierei Romanesci, pe care scrisóre a dat-o si in tipariu Serbanu Voevodu Cantacuzino domnulu tierei Romanesci. Si acelu Nicolae Gramaticulu (in dilele lui Stefanu Gheorghie Voevodu, 1655, februaru 17) a ceditu acele hrisóve imperatésce si Patriarhicesci, cum si pentru Sant'a icóna dela Monastirea Némtiului ca este facátore de minuni asemenea si pentru Sant'a Ann'a de la Monastirea Bistritia.

„Asia dèru Mitropoli'a Moldovei nu este plecata nici unui Patriarhu, si nu precumu areta sf. Pravila cea mare de la til'a 402 si 403, căci de si dicu Romanii din tiér'a Romanésca, cumcá ei nu sciu de unde au luat Moldovaenii acésta putere de nu se pléca nici Ohridului, nici Constantinopolului iéru noi scimu. Acésta istoria o amu scrisu eu Gheorgie smeritu Mitropolitulu altu Moldovei cu man'a mea“.

Candu cetimu acestu documentu atentien si nesupusa nici unei controverse, candu deschidemu Pedalionulu in care gasimu prescriptiunile Canóneloru Ecumenice, ne slabesce si mintea si audiulu si vederea pentru ca se mai combatemu lucrarea sinodului romanu si purtarea necuviincioasa ce a avutu in privinti'a Mitropolitulu Moldovei si a Sucevei; si prin urmare, nici că putemu sè dicemu alta ceva acestoru Archipastori sufletesci, decâtu: „Iérta-le Ioru, Dóme, căci n'au scitutu ce au facutu“.

(Curierulu.)

G. M.

Nadasiu, ⁹/₂₀. Augustu 1873.

Unu adio.

Subscrisulu, carele amu petrecutu doi ani ca invetiatoriu in comun'a Talaciu langa locul nascerii mele in Zarandu, si in anulu din urma in comun'a Nadasiu, trebuindu acum sè me despartu de locurile aceste, de care me léga atâte suveniru dulci si ne-seuitavere, si sè me mutu in partile banatice la statiunea invetiatorésca din Sistarovetiu in protopopiatulu Lipovei, — vinu — cu permisiunea onoratei Redactiuni — a miluá publicaminte adioulu celu mai cordialu dela amabili mei colegi invetiatori si dela toti amicii si cunoscutii cu aceea dorintia si rugare ferbinte: ca legatur'a spirituala atâtu de necesaria in interesulu nostru comunu, se o sustienemu si mai departe; de si cu ochii trupesci din indepartare nu ne potemu vede, strabatu inse ochii sufletului peste otarele locului si ale tempului; cu acesti ochi ne vomu vede si mai departe si vedindu-ne pe aripele sufletului ne vomu puté cercetá unii pe altii. Deci me rogu se nu fiu seuitatu.

Georgiu E. Bocu,
invetiatoriu.

Balonulu in Americ'a.

La New-York, lumea incepe sè se preocupe fôrte seriosu de proiectulu unei caletorii aeriane dela unu continentu la altulu pe d'asupr'a Atlanticului, caletoria ale carei preparative se facu sub activ'a directiune a D-lui Wise.

Administratiunea jurnalului ilustratu *Graphic* este, dupe cumu se scie, in capulu acestei întreprinderi; ea face cheltuelile, si e justu de a dice mai nainte că in casu de reesita ea va avé onórea.

Cestiunea cea mare, acumu, este de a sci deca o asia cale-toria este posibilu, adeca deca teori'a pe care se baséza este unu adevéru séu o hipotesa. Dupe acést'a teoria, esiste la o óre-care inaltime atmosferica, unu corentu de la vestu spre ostu in-tocmai cumu, in regiunile tropicale, este unu corentu constan-te, cunoscutu sub numele de vènturi alisate, de la ostu la vestu. Cestiunea fiindu pusa, nu remane de câtu faptulu. Tóte argumen-tele teoretice au fostu sleite. Asia nu a mai remasu de câtu es-perint'ia care aru puté se resólve problem'a, si profesorulu Wise tentédia acuma tocmai acést'a esperint'ia.

Fara indoiél'a cà D-lu Wise e fórté convinsu, si de aceea e asia de hotaritu, dar convingerea si hotarirea sea póte sè-lu coste scumpu, càci nu se mai poté gasi o întreprindere mai cute-zatória si mai plina de pericole.

Exploratiunea polului acticu, care a costatu viéti'a capitanu-lui Hall, si unde elu este acuma póte celu pucinu ratacitu si probabilu perdutu, *Polaris*, este numai o preamblare pe lãnga asta peregrinatiune la puncte nedarite pintre spaciurile aeriane.

Întreprinderea profesorulu Wise este de siguru fórté atin-gétória; tóta lumea o aplauda si o va urmá cu o simpatia plina de temere si nerabdare.

Unu rusu, D-lu Chevrier, avea si elu in minte proiectulu ce-si propune sè execute D-lu Wise, si i-a lipsitu pucini bani profesorulu Barbier, suntu acumu dóue luni, pentru ca sè execu-te acestu proiectu cu balonulu seu *Washington*.

Cei duoi din urma diceau cà li este imposibilu, de siguru sè afirme constanti'a corentulu de la West, dar cà erau siguri, cà acestu corentu existe celu pucin in óre-care regiuni, càci si unulu si altulu au intralnitu acestu corentu cându s'au aredicatu la o óre-care inaltime.

Esperint'ia loru erá tocmai in sensu inversu cu aceea a omului, care, strebatându prin diverse puncturi in interiorulu pa-mentulu, gasise totu-dé-una unu corentu de apa, urmându o di-rectiune determinata. Elu nu ar puté conchide d'aci de siguru, cà acestu corentu existe peste totu, in linia ne'ntreupta in jurulu osiei pamentulu; inse ar deduce celu pucinu o probabilitate, si acést'a este tocmai gradulu de sigurantia la care ajunsera Chev-rier si Barbier prin observatiunile loru atmosferice.

In resumatu, acést'a este starea sciintiei asupra cestiunei asia de interesante, care pasionéza cu dreptu cuventu asta-di spi-ritele curiose, si la a carei lamuriri se destinéza întreprinderea temeraria a profesorulu Wise.

Bibliografia. A esitu de sub tipariu in editur'a „Al-binei“ „Robinsonu Crusoe“ dupa Ioachimu Enricu Campe, carte de cetitu inchinata junimei romane, de Georgiu Pop'a. Pretiulu. 1 esemplariu brosiuratu 60. cr. pentru Romani'a 1 1/2 leu.

1. Esemplariu legatu tiépana la dosu cu pansa 75 cr. pen-tru Romani'a 2 lei.

1. Esemplariu legatu elegantu 1 fl pentru Romani'a 2 1/2 lei. Cumperatoriloru de 20. esemplare se dau 2. esempl. gratis; dupa 40 se dau 5 gratis; dupa 60—8; dupa 100—15; dupa 200—40.

Desperare.

Candu sórele spre séra, se trage din câmpia,
Arunca pretotindeni o radia ca de doru:
La-apusulu vietii mele eu plecu cu bucuria;
Din asta lume 'n care sunt simplu caletoru!

Candu paserea, de tótna gonita 'n departare,
Pornește, lasa 'n urma-i unu slabu si tristu suspinu:
In ór'a cea fatala pornescu cu nepasare,
Càci ori in care lume nu sunt de câtu strainu!

Candu ramur'a de viscolu e rupta cu putere,
Din arboru par' cà cade c'unu gemetu inecatú:
Sdrobitu de vèntulu sórtei eu cadu fara durere.
Aici séu ori unde me si simtiu totu ecsilatu!

* *

Rupeti-ve sub mâna-mi acum, fatale córde!
Fugiti, idei voióse, din campu-mi amortitu!
O lir'a mea funebra, lugubrele-ti acórdé
Mormentulu sè-i serve dreptu cantecu favoritu!

Si tu, Musa, te 'mbraca c'o haina întunecata
Pe fruntea ta depune doiosulu ciparosu,
Transformate 'n fantoma, si vino de me cauta,
De vrei, colo 'ntr'alu grópei abisu misteriosu!

Ciru Economu.

VARIETATI.

† (Necrologu.) Doctoru Ioanu Lazaru, directorulu gimnasiulu romanu din Nasaudu, unu barbatu raru in tóte calitatile lui: caracteru de ferru nationale, intru tóte consecinte, si nefrangiveru, moderatu si circumspectu, pre-vedietoriu si activu fara repausu, lumina scumpa între luminatorii collegi, repausá in fiórea vietii, cadiendu prada ne'nduratei bóle.

Ioanne Lazaru* preutu in Naseudu ca tata obidatu, Mari'a Lazaru nasc. Muresianu ca mama infranta de doreri, sorori, veri, unchiu toti imbracati in doliu anuncia trist'a acést'a perdere, pe care o gelesce cu biseric'a, scól'a si natiunea.

Fia-i tiéren'a usióra si memori'a eterna!

× Mercuri in 22. Aug, la 12 óre Consistoriulu archidiecešanu, in pleno, sub conducerea P. Archimandritu si vicariu archiepiscopescu Nicolau Pope'a au bineventatu pre Présantie se se PP. Episcopi din ambele diecese sufragane: Procopiu Ivacicoviciu si Ioanu Popasu esprimandu-si dorint'ia ca sè intarésca Ddieu poterile Présantieloru loru spre a conlucrá si de asta-data, la actulu celu mare de alegere a fitoriulu Metropolitu si Archieppu, ca si de alte ori la alte ocasiuni spre marirea lui Ddieu si spre binele bisericeii.

Ambii PP. Episcopi cu indatinat'a loru parintésca afabilitate au multiamitu pentru bineventare si au promisú ca 'si voru pune tóte silintiele spre realisarea justeloru dorintie ale bisericeii si spre marirea lui Ddieu.

= (Bibliografia.) A esitu de sub tipariu **Bibliotec'a de le-gislatiune** seau collectiunea legiuriloru Romaniei vechi si noue de J. M. Bujoreamu. Unu volumu de 2144 pagine, contienendu tóte legile, procedure, regulamente, decrete, cercularie instructive, conventiuni, concessiuni, statute, tarife, ta-blouri, formularii, ect. — In aceste intra si legiurile vechie: Ca-ragea, Calimacu, alle principelui B. D. Stirbeiu, manualu de pravila bisericeasca si statutele colonieloru bulgare din Bassarabi'a. Depositu spre vendiare la libraria Socecu et Comp. in Bucuresci. Pretiulu unui esemplariu 30 lei noui.

□ Cu ocasiunea inmormentarii nemuritoriulu Siagun'a erá pe peptulu unoru Resinarenii decoratiunea urmatória: De asupr'a unu vulture, ce se 'naltia falnicu cu ochii fixati in sóre; la mi-dilocu unu leu, ce obositu in lupte, jace la pamentu cu ochii inchisi; din josu mórtea cu ósele incrucisiate si cuvintele „Totulu amu perdutu“.

Tóte infacisiéu pe scurtu: inaltimea spiritulu, vigórea lup-teloru si sfirsitulu.

Par' cà singuru Ceriulu si-a exprimatú condolint'ia, càci chi-aru in momentulu cându lu asediau pre reposatulu in mormen-tu, incepura norii a versá pe pamentu o plóia lina, ce parea cà rivaliséza cu lacremile intristatiloru fii credintiosi lipsiti de bunulu loru parinte Archiepiscopu si Metropolitu.

* *Superioritatea Rasei latine.* Germanii anuciú necontentitu curand'a absorbire a rasei latine de ras'a germana.

Pentru a se convinge de contrariu, séu celu pucinu cà tre-bue câtiva secolu a se realisá acestu faptu, e destulu a compará cifrele urmatóre:

Ras'a latina. Francesii, 36,000,000. — Belgii 2,200,000. — Elvetienii latini, 800,000. — Spaniolii, 16,000,000 — Portughesii, 4,500,000. — Italianii, 26,000,000. — Romanii, 8,000,000. (1) — Canadienii francesi, 1,550,000. — Francesii din Antilles 1,000,000 Brasilienii 11,000,000. — Spano- americanii, 32,000,000.

Totalu 139,000,000.

Ras'a germanica. Germanii 40,000,000. — Austriacii germani 9,000,000. — Olandesii si flamandii, 6,000,000. — Elvetienii ger-mani 1,800,000 — Scandinavii, 8,000,000

Totalu 64,800,000

Ras'a englesa, séu cello-germanica. Englesi, scotieni si irlan-desi 31,000,00. — Americanii de nordu 41,000,000. — Canadi-enii englesi 2,500,000. — Australianii 3,000,000. — Diversi 1,000,000.

Totalu 77,500,000.

Ras'a slava. Rusii, et. et. 80,000,000. — Slavii din Prusi'a, Austri'a si Turci'a, 25,000,000

Totalu 105,000,000. —

Daca vomu resumá aceste cifre instructive, vomu vedea cà ras'a latina ocupa inteitulu rangú, cu 139 milióne de representanti; ras'a slava alu douilea, cu 105 milióne; ras'a englesa, alu treiloa, cu 77 milióne; si, in fine, ras'a germanica alu patrulea, si cea din urma, cu 64 milióne.

(1). Se insiala le Danube. Romanii cu macedonenii sunt peste 12. milióne.

Post'a Redactiunei.

Așteptarea după rezultatul alegerii de Arhiepiscopu și Metropolitu și spre a potè suprinde pre DD. abonati cu scirea pentru dieces'a Aradului, atâtu de imbucurătoria, — fû caus'a că nrulu presinte nu se spedéza la terminu; contine înse o'cola întréga, și asia nrulu prossimu va esí în Duminec'a viitória.

Dlui D. Pop'a in S.: am dispusu că Nrii ce ve lipsescu sê-i capetati; toti numerii de pe anul curinte li avem în abundantia.

Dlui J. J. in R.: e deplinita; fi' pe pace si-ti fâ detorintiele.

Dlui N. P. in Mramorăcu: Nr. 45. e pe cale, reclamu la noi n'a sositu, căci de siguru și fara amanare ai fi primitu esemplariulu reclamatu.

Dlui T. P. in S.: aibi bunatate a anumi pre acela carnia i ai predatu abonamentulu și dēca ai primitu dela elu cuita sēu ba. Am dispusu ca sē capeti toti numerii odata.

Dlui M. Dr. in Ch. A.: despre rugarea Dvostra nu avem nici o scire; deci adresative respectivului Domnu sēu lu interpelati.

Concursu.

3

Pentru statiunea invetiatoresca din comun'a Misca, inspectoratulu Chis-Ineului cottulu Aradului, devenita vacanta prin mórtea lui Teodoru Vladu, se deschide concursu pana în 14. Septemvre 1873 st. v. candu va fi și alegerea.

Emolumintele sunt: 160 fl. v. a. în bani gata; 10 cubule de grau; 6 cubule de cucurudiu; 50 magi de fenu sēu 50 fl. v. a.; 12 orgii de lemne din care e de a se incaldí si scól'a; 13 jugere de pamentu; cortelu liberu cu intravilanu de 800 stangini.

Doritorii de a fi alesi în acēsta statiune, au recursurile lor bine instruite, cu testimoniulu preparandialu și de calificatiune, și cu tôte atestatele recerute, precumu și despre portarea buna politica și morala, adresate ale trimite la subscrisulu comitetu parochialu în Misca. — În fine se cere dela recurenti ca pana în diu'a alegerii se se presentede în sant'a baserica în una din duminecile sēu serbatorile ce voru cadé sub acestu timpu pentru de a-si dovedi deprinderea în tipicu și în cantarile bisericesci.

Misc'a 15 Augustu st. vechiu 1873.

Comitetulu parochialu gr. or. din Misca.

În contielegere cu mine Ioane Cornea insp. scol.

Concursu.

1

Pentru vacant'a statiune invetiatoresca din comun'a Caraseu, cerculu inspect. al Ursadului cottulu Bihorulului, emolumintele sunt. 63 fl. v. a. 40 fl. v. a. ca competintia pentru fenu; 12 chible de bucate $\frac{1}{2}$ grau, $\frac{1}{2}$ cucurudiu, 2 mesuri de fasole, 8 stângeni de lemne din care e a-se incaldí si scól'a, cortelu cu gradina în estensiune de 2 holde și 4 holde pamentu aratoriu.

Doritorii de a fi alesi, au a-si trimite recursurile insp. cec. p. u. Hollođ, Gyanta, celu multu pona în 9. Septemvre v. candu va fi și alegerea.

Caraseu la 18 agustu v. 1873.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu mine Iosifu Pintia m. p. insp. cerc.

Concursu.

1

Se escrie pentru urmatóarele parochii vacante în protopopiatulu Pestesiuului.

1. Damesiu,	10 lantiuri pamentu, biru dela 84 case
2. Valea-Neagra,	8, " " " " 96 "
3. Bratka	10 " " " " 199 "
4. Szakadatu	20 " " " " 183 "
5. Szarand	20 " " " " 110 "

Receruntii sē-si trimita recursele sale Prtpopului distric-tuale pana la 9 Sept. a. c.

Orade 20 August. 1873.

În contielegere cu Comitetulu parochialu J Fassie m. p. Protopopul Pestesiuului.

Cu tipariulu lui Stefanu Gyulai — Proprietatea și editur'a diecesei aradane. — Redactoru respundietorii Iosifu Goldsiu.

Concursu.

2

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scól'a confesionala gr. or. rom. din Sititelec, de carele sunt legate urmató-rele emoluminte 30 fl. v. a. 3 cubule grau, 6 cubule cucuruza, $1\frac{1}{2}$ lemne afara de incalditulu scól'ei, 16 jugere de pamentu și cuar-tiru liberu cu gradina.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati a-si trami-te recursurile sale instruite conformu statutului organicu sub ad-res'a comitetului parochialu, subscrisului Inspectoru cerc. de scóle în Berecheiu, pana în 28. Aug. st. v. căci în 29 se va tiené alegerea.

Datu în Berecheiu 10. Aug. st. v. 1873

Teodoru Papu m. p.
Inspectoru cerc. de scóle.

Concursu

1

Se deschide pentru ocuparea statiunilor invetiatoresci din comunele din inspectoratulu Vasicoului. *Câmpu*, cu salariulu anualu 107 fl. v. a. 6 orgii de lemne, 10 cubule de bucate dela 124 numere de case câte unu fuioru. *V. Sohodolu*, cu salariulu 100 fl. v. a. 6 cubule de bucate 6 orgii de lemne 2 vici de fertura, dela tóta cas'a unu fuioru.

Doritorii de a ocupá vreun'a din statiunile aceste, au asi-trimite recursurile sale instruite în tielesul statutului organicu pana în prima Octobree și adresate comitetelor parochiale-sub-scrisului în Criscioru.

Criscioru 20 augustu 1873.

Petru Bogdanu
Insp. seol.

În contielegere cu comitetele parochiale.

Concursu.

În urmarea sententiei consistoriale dto 2. decembre 1873. Nr. 1468, intarita de forulu metropolitanu la 23. Augustu 1872. Nr. 9. scol. destituindu-se Ióne Milosiu din postulu invetiatorescu din Hodoniu, acestu postu a devenitu în vacan-tia; deci pentru ocuparea acestui postu invetiatorescu se escrie concursu pana la 30. Septemvre st. v. 1873.

Emoluminte: salariulu anualu în bani 178 fl. 70 cr., în pamentu 2 jugere aratura, 2 jugere fanétia, $\frac{1}{2}$ jugeru gra-dina, în naturalie 60 meti grau, 4 orgii de lemne și 8 orgii de paie, și cortelu liberu.

Doritorii de a fi alesi sunt avisati pre langa alte rece-rintie prescrie de statutulu organicu a produce testimoniulu despre depunerea esamenului de calificatiune.

Recursurile astfelu instruite sunt a-se trimite subscri-sului pana în diu'a susu atinsa.

Timisiór'a, în 25. Augustu 1873.

Nicolau Costariu,
inspectoru de scóle.

1-3

Concursu.

2

Pentru ocuparea postului invetiatorescu din comun'a Gur-bediu, în inspectoratulu Tincii, protopresbiteratulu Oradei-mari; emolumintele sunt:

- 110. fl. v. a.
- 24 de cubule bucate.
- 8 orgii de lemne.
- 6 jugere de pamentu aratoriu.
- Cortelu liberu cu gradina.
- Venitulu din cantoratu.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati a-si trimite recur-sele instruite în sensulu statutului organicu, și adresate comitetu-lui parochialu — la subscrisulu insp. cerc. de scóle pana în 9 septemre st. v. a. c. în care diua se va tienesi alegerea.

Rippa (p. u. Tenke.) 16 Augustu, 1873.

În contielegere cu comitetulu parochialu

Nicolau Boitiu m. p.
Insp. cercualu de scóle.